

Ganzen

Fryske guozze-oanpak

De ganzenpopulatie in Fryslân is sterk gegroeid door bescherming, door de aanwezigheid van natte natuur en door eiwitrijk gras in de landbouw. De keerzijde hiervan is schade aan de landbouw, vooral aan gras. De provincie betaalt jaarlijks zo'n €10 miljoen aan tegemoetkomingen.

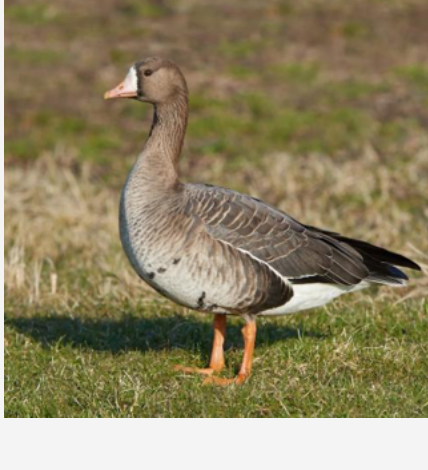
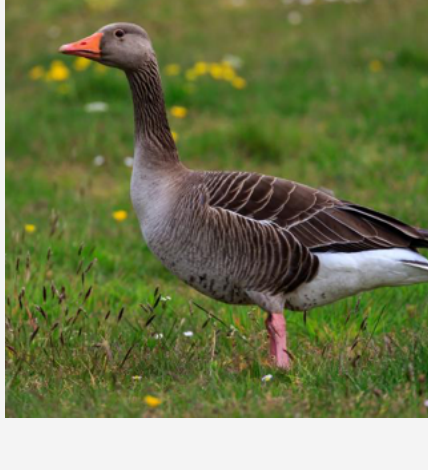
De [Fryske guozze-oanpak](#) is een mix van beschermen en bestrijden van schade. Uit een evaluatie in 2017 bleek dat de ganzenschade in drie jaar sterk was toegenomen. In de Fryske Guozze-oanpak 2017-2020 werd bepaald dat Fryslân fors zou inzetten op beperking van de schade. Gedeputeerde Staten hebben dit beleid verlengd tot en met 2023.

Beschermen: Wilde ganzen zijn beschermd. Beschermen gebeurt door het instellen van foerageergebieden – waar ganzen eten zoeken - en het handhaven van rust op ganzenslaapplaatsen. Fryslân telt 21.000 hectare foerageergebied. Verder gelden maxima voor het aantal ganzen dat per jaar bij het verjagen mag worden afgeschoten. Gedeputeerde Staten stellen dit aantal jaarlijks vast. Voor seizoen 2023-2024 gaat het om 22.500 kolganzen, 14.000 brandganzen en 12.000 grauwe ganzen.

Bestrijden: Bestrijding van schade gebeurt door grondgebruikers en jagers ruime mogelijkheden te geven om ganzen - buiten de foerageergebieden - te verjagen. Hierbij mag een deel van de vogels dus worden afgeschoten, binnen de kaders van de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving. Het doel is beperking van de vraatschade met 5 tot 10 procent per jaar. Dat doel wordt nog niet gehaald. Wel stabiliseren de schade en het aantal ganzen al enige jaren.

De Fryske guozze-oanpak heeft betrekking op drie soorten ganzen; de brandgans, de grauwe gans en de kolgans (zie afbeeldingen van links naar rechts). Het opzettelijk doden en verstoren van deze soorten is wettelijk verboden. De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om een omgevingsvergunning te krijgen. Ook zijn vergunningvrije gevallen aangewezen. Daardoor is bij de verjaging ondersteunend afschot mogelijk.

Soorten ganzen

Nieuw beleid

Momenteel is nieuw ganzenbeleid in de maak voor de periode na 2023. Uitgangspunt is de startnotitie die Provinciale Staten (PS) in april 2022 hebben vastgesteld. Hierin hebben Provinciale Staten de hoofdrichting voor de nieuwe ganzenaanpak vastgelegd. Een belangrijke verandering is dat PS grondgebruikers, eigenaren en jagers meer mogelijkheden geven om lokaal te bepalen hoe de ganzenschade kan worden bestreden.

Ook heeft PS voor het nieuwe beleid aangegeven dat er verschil moet komen in de aanpak van standganzen en voor trekganzen. Standganzen blijven hier het hele jaar. Voor die soort is volgens PS een intensievere aanpak nodig. Vooral de populatie grauwe ganzen groeit en veroorzaakt steeds meer schade aan gewassen van boeren. Deze gans moet daarom intensiever worden verjaagd. Daarnaast zorgen standganzen voor meer overlast in de bewoonde omgeving.

Trekganzen broeden in het hoge noorden en zijn hier alleen in de wintermaanden. De aanpak voor trekganzen blijft in grote lijnen gelijk. Wel wordt het werken met foerageergebieden verder geoptimaliseerd. Denk aan herschikkingen binnen foerageergebieden en wellicht ook verruiming van verjaagtijden.

Regiegroep

Momenteel buigt een regiegroep zich over het nieuwe beleid. Hierin zitten de belangrijkste grondgebruikers; boeren en terreinbeherende organisaties. De regiegroep doet voorstellen voor het nieuwe beleid. Deze worden voorgelegd aan een klankbordgroep. Daarin zitten andere betrokken partijen, zoals de jagersverenigingen, de dierenbescherming en de BFWW. Uiteindelijk besluiten Provinciale Staten over het beleid. Gedeputeerde Staten werken het dan verder uit. De uitvoering wordt daarna geregeld door de Faunabeheereenheid Fryslân.

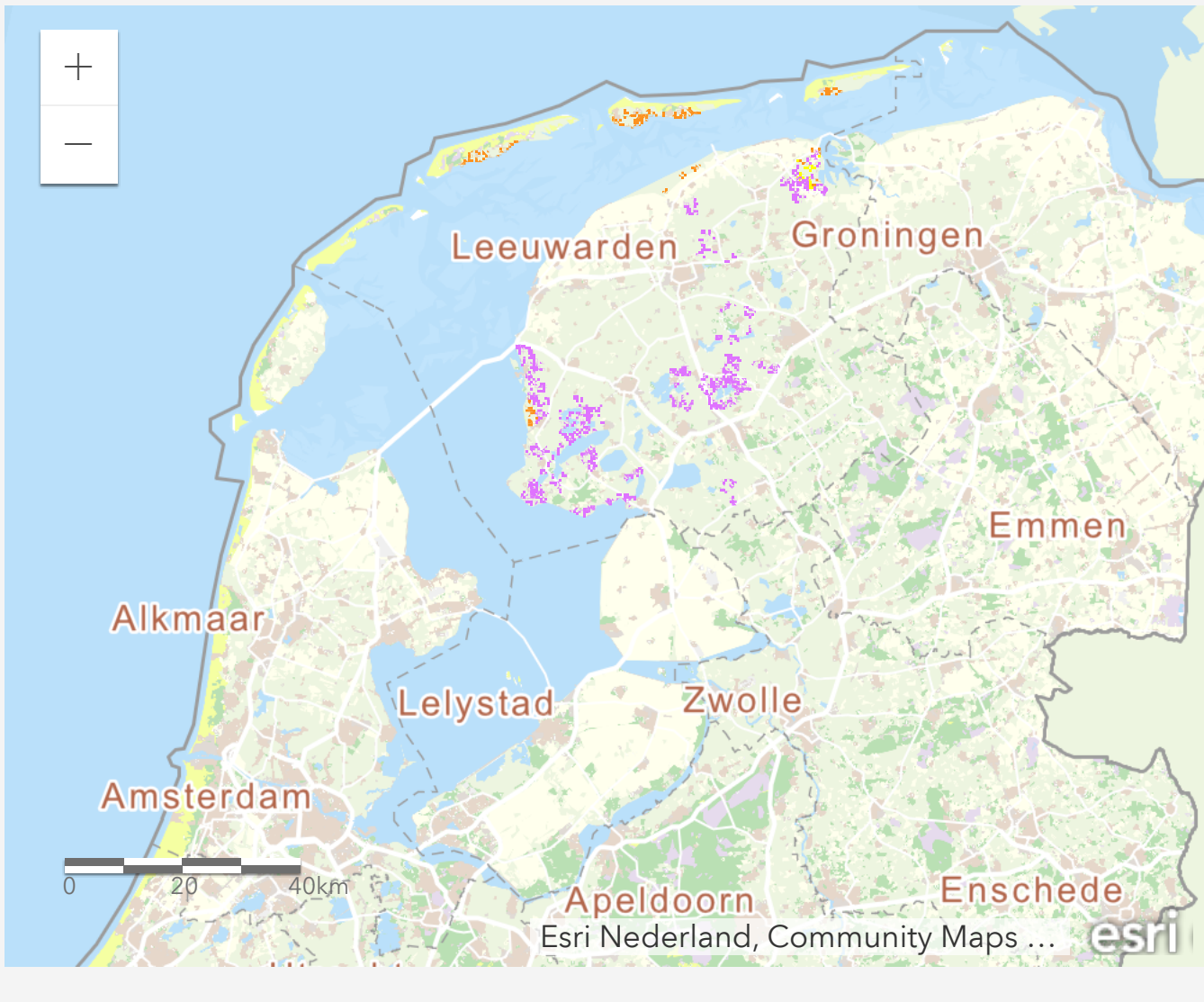
Vragen en meer informatie

- > Heeft u vragen over de uitvoering van het ganzenbeleid? Neem dan contact op met [Faunabeheereenheid Fryslân](#), dat het faunabeheerplan opstelt. Daarin staat onder meer informatie over tijdstippen van bejaging, de ingezette middelen en over preventiemaatregelen (nesten onklaar maken en eieren prikken). Meestal vraagt de Faunabeheereenheid omgevingsvergunningen aan. De provincie behandelt alle aanvragen en verleent de omgevingsvergunningen.
- > Voor vragen over schade, taxaties en uitbetalingen kunt u terecht op de [website van BLJ12](#). Dit is de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de provincies.

De provincie publiceert jaarlijks eind november een jaarbericht met resultaten van de ganzenaanpak. Het betreft cijfers over aantallen ganzen, afschot en schade.

Waar liggen de foerageergebieden?

De begrenzing van de foerageergebieden is opgenomen in de Omgevingsverordening. De meest actuele begrenzing staat hieronder.

[Open grote kaart \(met meer informatie en legenda\)](#)

Documenten

Heeft u problemen met de leesbaarheid? Dan kunt u een [formulier](#) invullen of bellen met het [Klantcontactcentrum](#). Zij helpen u graag verder.

- [startnotitie_2022_nieuw_ganzenbeleid.pdf](#)
(PDF, 5,1 MB)
- [ecologische_evaluatie_fryske_guozze-oanpak_2021.pdf](#)
(PDF, 2 MB)
- [ecologische_evaluatie_fryske_guozze-oanpak_2021_bijlage.pdf](#)
(PDF, 3,9 MB)
- [juridische_evaluatie_fryske_guozze-oanpak_2021.pdf](#)
(PDF, 184,4 KB)
- [praktijkevaluatie_fryske_guozze-oanpak_2021.pdf](#)
(PDF, 942 KB)
- [jaarbericht_fryske_guozzeoanpak_2021_-_2022.pdf](#)
(PDF, 1,3 MB)
- [vraag_en_antwoord_over_handreiking_beoordeling_normaal_maatschappelijk_risico.pdf](#)
(PDF, 76,4 KB)
- [bijlage_01_220601_handreiking_ganzenschade.pdf](#)
(PDF, 231,1 KB)

Adres

Postadres
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

Bezoekadres
Tweebaksmarkt 52
8911 KZ Leeuwarden

Openingstijden
ma t/m vr van 8.30 – 17.00 uur

Contact

Telefoonnummer
(voor algemene vragen)
058 - 292 59 25

E-mail
provincie@fryslan.nl

Ga voor alle contactgegevens naar de [contactpagina](#).

Volg ons

Direct naar

- > [Actueel](#)
- > [Bestuur](#)
- > [Loket](#)
- > [Onderwerpen](#)
- > [Wie zijn we?](#)

Meer informatie

- > [Online magazines](#)
- > [Over deze site](#)
- > [www.overheid.nl](#)
- > [Webarchief](#)